

Vår referens: 21-12046

PTS svar på remissen "Sveriges säkerhet – behov av starkare skydd för nätverks- och informationssystem (SOU 2021:63)"

Post- och telestyrelsen (PTS) är förvaltningsmyndighet med ett samlat ansvar inom postområdet och området för elektronisk kommunikation.

Om förslagen avseende stärkt informations- och cybersäkerhet

PTS delar utredningens bild av att det finns behov av att berörda myndigheter och övriga aktörer fortsätter arbeta med att utveckla samverkan och samråd i frågor som avser informations- och cybersäkerhet. PTS delar också utredningens bedömning att det saknas förutsättningar för att föreslå en nationell certifieringsordning för nätverks- och informationssystem i säkerhetskänslig verksamhet, bl.a. utifrån att den svenska marknaden bedöms vara för liten. Det är såsom utredningen föreslår lämpligt att Försvarets materielverk ges i uppdrag att, i samråd med övriga myndigheter som ingår i det nationella cybersäkerhetscentret och övriga tillsynsmyndigheter inom säkerhetsskyddsområdet, analysera och lämna förslag avseende bl.a. formerna för framtagande av ordning för nationell kravställning som utgör grund för evaluering och/eller certifiering av IKT-produkter, -tjänster och -processer i nätverks- och informationssystem i säkerhetskänslig verksamhet.

Allmänt om förslagen avseende ändringar i säkerhetsskyddslagstiftningen

PTS instämmer med utredningen i att utifrån de utredningar och myndighetsrapporter som lyfts fram i betänkandet framstår det som angeläget att stärka informationssäkerheten i samhället. I fråga om förslaget till ändringar i säkerhetsskyddslagen (2018:585) och säkerhetsskyddsförordningen (2021:955) anser PTS dock att det är viktigt att låta de ändringar som nyligen skett i säkerhetsskyddslagstiftningen få verka en tid innan ytterligare krav ställs på verksamhetsutövarna. Det är bl.a. viktigt att den administrativa bördan för verksamhetsutövarna inte blir så stor att det finns risk att det saknas resurser för det

praktiska och faktiska arbetet med informationssäkerheten. Även för tillsynsmyndigheter och samrådsmyndigheter kan det förväntas att ytterligare arbetsuppgifter kräver en uppbyggnad av verksamheten som tar viss tid. Utifrån detta ser PTS en risk att införandet av ytterligare krav såsom föreslås i betänkandet i nuläget inte kommer att medföra den positiva effekt på informationssäkerheten som är önskvärd och att man därför bör avvakta effekten av nyligen införda ändringar.

Synpunkter på förslagen i betänkandet gällande säkerhetsskyddslagen och säkerhetsskyddsförordningen

PTS anser att förslagen i säkerhetsskyddslagen och säkerhetsskyddsförordningen i betänkandet kräver ytterligare analyser avseende vilka konsekvenser de kan förväntas medföra för informationssäkerheten i praktiskt hänseende. Det gäller bl.a. förslaget om samråd vid väsentliga förändringar av informationssystem för sådana system där obehörig åtkomst till systemen kan medföra en skada för Sveriges säkerhet som inte är obetydlig (förslaget till ny bestämmelse i säkerhetsskyddslagen 3 a kap 2 § 2 st). Inom många samhällsviktiga verksamheter finns informationssystem som behöver vara kontinuerligt tillgängliga och där det kan behöva genomföras ett mycket stort antal förändringar varje år för att följa teknikutvecklingen och minska sårbarheter. Även om enbart ett fåtal av dessa förändringar skulle anses vara väsentliga förändringar utifrån förslaget så är det svårt att se hur den mängd av samråd som kan bli aktuella ska kunna hanteras av samrådsmyndigheterna.

PTS noterar också att förslaget att förvaltningslagens regler ska gälla vid handläggningen av samråd kommer att medföra att handläggningen kan ta förhållandevis lång tid att genomföra, t.ex. om samrådsmyndigheten meddelar förelägganden om åtgärder som sedan överklagas. PTS anser därför att det bör övervägas att införas en tidsgräns för hur länge handläggningen hos samrådsmyndigheterna kan pågå, detta gäller särskilt i de fall det handlar om väsentliga förändringar av informationssystem som kan vara brådskande för funktionaliteten hos systemen. Här kan noteras att bl.a. PTS i vissa fall har angivna tidsgränser för handläggning av ärenden (se bl.a. 8 kap 3 och 4 §§ lagen (2003:389) om elektronisk kommunikation)

PTS anser också att förslagen om införandet av sanktionsavgifter medför att vad som avses med ett "informationssystem" måste förtydligas så att det blir tydligt för verksamhetsutövarna när de nya bestämmelserna är tillämpliga. Det behöver även förtydligas vilka moment som ingår i ett samråd, om det t.ex. enbart är frågan om genomgång av dokumentation eller om det finns andra moment som verksamhetsutövarna behöver förbereda inför samråd. PTS anser också att det behöver förtydligas hur ett samråd ska avslutas, om det t.ex. ska ske genom ett beslut när man bedömt att syftet med samrådet har uppfyllts.

PTS noterar också att det i säkerhetsskyddsförordningen (2021:955) finns en bestämmelse i 3 kap 2 § sista stycket som anger att Säkerhetspolisen och Försvarsmakten ska underrätta verksamhetsutövarens tillsynsmyndighet om samråd. PTS anser det lämpligt att en motsvarande bestämmelse finns även i detta förslag om samråd.

PTS delar utredningens förslag att det endast är Försvarsmakten och Säkerhetspolisen som kan vara samrådsmyndigheter. PTS vill även påpeka att det är endast dessa myndigheter som kan ta fram dimensionerande hotbilder.

Utifrån vad som anges i betänkandet att de nya bestämmelserna ska utvärderas, anser PTS att möjligheten att införa nya bestämmelser i förordning bör övervägas. Det gör det enklare att revidera bestämmelserna utifrån vad som framkommer vid en utvärdering.

Detta yttrande har beslutats av divisionschefen Catarina Wretman. I ärendets slutliga handläggning har divisionschefen Tove Friberg, stf avdelningschefen Emma Närvä, enhetschefen Henrik Christiansson, juristen Anette Norman, verksjuristen Louise Steengrafe och juristen Britt-Marie Jönson (föredragande) deltagit.